

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת סיגלית גץ-אופיר

תובע רמי שלמה מור

נגד

נתבעת העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

פסק דין

1 לפניי תביעה בעילה כספית, חוזית, נזיקית, על סך 75,000 ₪ לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה –
2 1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע") ולפי סעיף 35 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] (להלן: "עוולת
3 הרשלנות"), בגין נזק שנגרם לתובע כתוצאה מהפרת הסכם פשרה אליו הגיעו הצדדים, אשר קיבל
4 תוקף של פסק דין.

5

6

הצדדים

7 התובעהוא מטפל אלטרנטיבי, העוסק מזה שנים רבות בתחום הטיפול במחלות עור, בין היתר גם
8 במחלת העור אטופיק דרמטיטיס (אסטמה של העור). לתובע משחה טבעית/צמחית אותה רקח,
9 המשמשת כטיפול במחלת העור לעיל. לשיטתו, במשחה אין סטרואידים.

10

11 הנתבעת, היא עמותה פרטית ללא מטרות רווח, אשר שמה לעצמה כמטרה לשמש כקהילה מאחדת
12 ותומכת למתמודדים עם מחלת העור האטופיק דרמטיטיס (להלן- "המחלה"). כחלק מחזון
13 הנתבעת, פתחה האחרונה עמוד פרטי ברשת החברתית "פייסבוק" הנושא את השם "אסטמה של
14 העור אטופיק דרמטיטיס" (להלן: "קבוצת הפייסבוק"). נכון ליום הגשת התביעה, מנתה הקבוצה
15 כ-14,600 חברים.

16

17

הליך קודם

18 בין הצדדים נוהל הליך קודם שמספרו 24-02-5861 (להלן- "ההליך הקודם"), במסגרתו הגיעו
19 הצדדים ביום 6/2/2024 להסכם פשרה אשר קיבל תוקף של פסק דין (להלן- "הסכם הפשרה")
20 במסגרתו הגיעו להסכמות הבאות:

21

22

23

24

"בהתאם להמלצת ביהמ"ש, לסיום המחלוקת העומדות בבסיס הבקשה והתביעה
בתיק זה, ולצרכי פשרה, הצדדים הגיעו להסכמה לפיה תינתן אפשרות חד פעמית
לתובע, למשך יממה, להיכנס לקבוצה אותה מנהלת הנתבעת, על מנת לרשום את
הדברים הבאים:

25

26

27

28

א. אני, רמי מור, מצהיר בזאת כי בקרם שאני מייצר לצורך טיפול במחלת אטופיק
דרמטיטיס, יש רכיב צמחי בלבד וללא נוכחות של סטרואידים.
ב. כל טענה אחרת תהא בגדר לשון הרע, ועל כן אמצא את הזכויות העומדות לי
בחוק, על מנת להיפרע ממי שיעלה טענה זו פעם נוספת.

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

1 ג. לא אחשוף את רכיבי הקרם, שכן מדובר בתרכובת סודית ממנה אני מתפרנס,
2 אך לא תהא לי כל התנגדות לחשוף את רכיבי הקרם לאדם שיחפוץ בכך ויעשה
3 בו שימוש במסגרת רכישה.

4 למען הסר ספק, במהלך הזמן בו יוכנס התובע לקבוצה, לא יהיה רשאי לפרסם
5 פרסומים, פרט לפרסום בנוסח שהוסכם לעיל.

6
7 ככל שיפורסם הפרסום הנ"ל ע"י התובע בפורום של הנתבעת, התובע מתחייב
8 שלא להגיש עוד תביעות כנגד הנתבעת בעניין זה. ככל שבעתיד יפורסם בפורום
9 פרסום שייחשב בעיני התובע בגדר לשון הרע הפוגע במשלח ידו, ופנייה לנתבעת
10 להסרת הפרסום לא תענה, יהיה רשאי להגיש כנגדה תביעה.

11
12 מנגד, מתחייבת הנתבעת למחוק את הפרסומים מוּשָא כתב התביעה, ולפרסם
13 הודעה באתר שבקבוצה זו אין להשמיע עובדות, אלא לאחר שנבדקו, שאם לא כן
14 יכול הדבר להוות לשון הרע, כנגד מוּשָא הפרסום, שאז האתר יפעל למחיקת
15 התגובה."
16

17
18 המחלוקת העומדת בין הצדדים בתיק שלפניי היא, האם הסכם הפשרה הופר על ידי הנתבעת באופן
19 המזכה את התובע בפיצוי בשל הנזק שנגרם לו כתוצאה מההפרה, ולשם כך יהיה עליי להכריע
20 בשאלה האם הפרסומים מוּשָא הסכם הפשרה והתביעה שלפניי, מהווים לשון הרע (בשים לב לכך
21 שבמסגרת הסכם הפשרה לא הודתה הנתבעת בקיומו של לשון הרע בפרסומים, ואלה לא נידונו
22 לגופם לפני בית המשפט), וככל שכן- מה הפיצוי המגיע לו- ככל שמגיע, כתוצאה מאי הסרת
23 פרסומים אלה בהתאם להוראות הסכם הפשרה.

24
25 במסגרת התביעה שלפניי, טוען התובע שהנתבעת הפרה את הסכם הפשרה, שכן לא הסירה את
26 הפרסומים הפוגעניים בהתאם להוראות הסכם הפשרה, בעוד שהנתבעת טוענת, שהפרסומים אמנם
27 הוסרו רק ביום 8/5/2024, קרי- לאחר הגשת התביעה שלפניי, אך זאת בשל טעות בהבנת חובותיה
28 כפי שהתחייבה להם במסגרת הסכם הפשרה, ולגופו של עניין נטען, שהתובע הוא שהפר את הסכם
29 הפשרה, שכן הוא המשיך לפרסם מדי יום ביומו במסגרת קבוצת הפייסבוק פרסומים בעלי תוכן
30 שיווקי/מכירות, חרף התחייבותו שלא לעשות כן, אלא בימי ג' בשבוע.

רקע עובדתי בתמצית:

31
32
33 1. התובע נמנה בעבר עם מטפלים אלטרנטיביים הפעילים בקבוצת הפייסבוק.
34 במסגרת ההליך הקודם נטען, שביום 15.01.2024 פורסם בקבוצת הפייסבוק פוסט בידי חברת
35 הקבוצה קרן שמיר, עליו הגיבה חברת הקבוצה ליטל עדיקה וכן יוצרת הפוסט קרן שמיר. **לטענת**
36 **התובע**, הפוסט והתגובות לו, עוסקים בו, מהווים לשון הרע כלפיו ופוגעים בשמו הטוב ובמשלח
37 ידו, שכן אלו מציגים את התובע כ"הזוי וחשוד" וכמי שמבצע פשיעה פרמצבטית בדמות זיוף
38 והחדרה של סטרואידים למשחה טבעית טיפולית המיוצרת על ידו.

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

- 1 הפרסומים עליהם מלין התובע :
- 2 הפרסום הראשון, נעשה על ידי קרן שמיר נוה ביום 15.1.24 כפוסט בקבוצת הפייסבוק ובו נכתב:
- 3 "היי, רמי מור המלצות יש חיה כזו? אחרי שניסיתי לברר ממה מורכבת המשחה מסרב לשתף
- 4 פעולה ושלה אותי לטיפול אצל מישהו אחר, הזוי ומחשיד כאחד!" לפוסט זה הגיבה ליטל
- 5 עדיקה: "כי זה עם סטרואידיים", יודגש כי לאחר שפנה התובע לליטל עדיקה, הסירה את
- 6 תגובתה בדבר קיומם של סטרואידיים במשחה והביעה את התנצלותה. (להלן- "הפרסום
- 7 הראשון").
- 8
- 9 הפרסום השני, נעשה על ידי קרן שמיר נוה ביום 15.1.24 כתגובה בפוסט לעיל לשאלתה של Rina
- 10 Davidi בדבר זהותו של התובע, ובו נכתב: "משהוא שטוען שיש לו משחה טבעית לריפוי
- 11 הפצעים ותרופה כל שהיא לבליעה כנגד אלרגיות. מתברר שהמשחה הטבעית שלו עם
- 12 סטרואידיים לפי מה שאני מבינה מתגובות בפוסטים שונים". (להלן- "הפרסום השני").
- 13
- 14 הפרסום השלישי, נעשה גם כן על ידי קרן שמיר נוה ביום 15.1.24 כתגובה בפוסט לעיל להצעת
- 15 מעיין דהן כי תפנה למטפל אמיר קלי, ובו נכתב: "תודה. אני כבר לא מאמינה לאף אחד. גמולה
- 16 מסטרואידיים ולא מוכנה להכניס את הרעל הזה לגוף יותר. לאחר 7 שנים עם אטופיק קשה אני
- 17 מבינה שאין משחה שמרפאה את הפצעים אם לא דחפו בה סטרואידיים במסווה של משחה
- 18 טבעית". (להלן- "הפרסום השלישי").
- 19
- 20 (שלושת הפרסומים יחד ייקראו להלן- "הפרסומים").

דיון והכרעה:

24 אקדים אחרית לראשית ואומר, כי לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, עיינתי בכתבי טענותיהם על

25 נספחיהם, שמעתי והתרשמתי מעדותם ועדות עדיהם, ואת סיכומי טענותיהם בעל פה ובכתב בדיון

26 שהתקיים לפני, הגעתי לכלל מסקנה כי הנתבעת הפרה את הסכם הפשרה בכך שלא מחקה את

27 הפרסומים מיד לאחר שנחתם הסכם הפשרה שקיבל תוקף של פסק דין, ברם- רק הפרסום השני

28 מהווה לשון הרע ברף הנמוך ביותר, ועל כן זכאי התובע לפיצוי בגין הנזק שנגרם לו כתוצאה מאי

29 הסרת הפרסום השני בסמוך למועד בו קיבל הסכם הפשרה תוקף של פסק דין.

המסגרת הנורמטיבית:

32 3. הטכנולוגיה המתפתחת מציבה אתגרים שונים בפני בתי המשפט, שכן בהיעדר הסדרה חקיקתית

33 בנושא זה, בית המשפט למעשה נדרש להתמודד עם סוגיות חדשות הבאות לפתחו על ידי שימוש

34 בכלי העבודה העומדים לרשותו. דוגמא לסוגיות מסוג זה היא התובענה שבענייננו.

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

1

2 4. על פי סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, פרסום הוא בגדר לשון הרע אם הוא עלול להוביל לאחת מן
3 התוצאות המפורטות בסעיף. הסעיף הרלוונטי לענייננו, הוא סעיף קטן (3): **"לפגוע באדם**
4 **במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;**" הערכים
5 העומדים בבסיסו של חוק איסור לשון הרע הם חופש הביטוי והזכות לשם טוב (ראו למשל בע"א
6 (חי') 62261-01-17 ישראל בן עזרא נ' עיריית עכו (3.7.17)).

7

8 5. הגדרת המונח "פרסום" מצויה בסעיף 2 לחוק:

9 **"(א) פרסום, לעניין לשון הרע – בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות,**
10 **תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.**
11 **(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות –**
12 **(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת**
13 **הנפגע;**
14 **(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת הנפגע."**

15

16

17 בע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (12.11.2006) (פיסקה 6, מפי כב' השופטת א' פורקצ'יה), נקבע:

18 **"אמירות מהוות לשון רע מקום שקיימת אפשרות אובייקטיבית, כי פרסומן עלול**
19 **להביא להשפלתו של אדם, או לעשותו מטרה לשנאה, בוז, או לעג מצד הבריות.**
20 **משמעות הפרסום נלמדת מתוכו; הוא מתפרש על פי המובן הטבעי והרגיל של מילותיו,**
21 **ועל פי הקשר הדברים בו הוא נאמר. מבחן הדברים הוא אובייקטיבי, ועיקרו במובן**
22 **שאדם סביר מייחס לפרסום, בהקשר לשאלה האם היה באותו מובן כדי לפגוע בכבודו**
23 **ובשמו של האדם."**

24

25 המבחן האם יש בפרסום משום לשון הרע נערך על פי מבחן אובייקטיבי, ולא לפי כוונת המפרסם
26 או האופן שבו הגורם בעניינו נעשה הפרסום הבין את תוכנו. בעניין זה יפים דבריו של כב' השופט
27 מלץ ע"א 740/86 יגאל תומרקין נ' אליקים העזני (30.7.89) בעמ' 338: **"ההלכה היא שאין**
28 **חשיבות לשאלה מה הייתה כוונתו של המפרסם מחד גיסא, ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין**
29 **את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים מאידך גיסא. המבחן הקובע הוא, מהי, לדעת השופט**
30 **היושב בדיון, המשמעות, שקורא סביר היה מייחס למילים."**

31

32 6. הפסיקה קבעה כי אין מניעה עקרונית להחיל את דיני איסור לשון הרע על פרסומים ברשת
33 האינטרנט (ע"א 1622/09 גוגל ישראל בע"מ נ' חב' ברוקרטוב (1.7.2010), רע"א 1239/19 יואל
34 שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ (08.01.2020)). כב' השופט ריבלין קבע בעניין רע"א
35 4447/07 מור נ' ברק אי. טי. סי [1995] החברה לשירותי בזק בינלאומיים בע"מ פ"ד סג(3) 664
36 (2010) בדבר המרחב האינטרנטי את הדברים הבאים:

37 **"האינטרנט הוא "כיכר העיר" החדשה שהכול שותפים לה. המדיום החדש - המרחב**
38 **הוירטואלי - מצוי בכל ופתוח לכל. הכלים שהוא מציע, ובהם "חדרי השיח", הדואר**
39 **האלקטרוני, הגלישה על גלי הרשת העולמית ובתוך הרשתות החברתיות - מאפשרים**

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

קבלת מידע והעברתו, "האזנה" לדעות של אחרים והשמעתן של דעות עצמיות. זהו אפוא אמצעי דמוקרטי מובהק המקדם גם את עקרון השוויון ומציב מחסום בפני התערבות שלטונית ובפועל רגולטיבית בחופש הביטוי. המקלדת זמינה לכל כותב, והקשה על "זנבו" של העכבר מובילה את הכתוב לקצווי הארץ".

7. בכל הקשור לפרסום ברשת החברתית מסוג "פייסבוק", קבע בית המשפט העליון כי פרסום תוכן/ פוסט בפייסבוק הוא פרסום לכל דבר ועניין (רע"א 1688/18 סרנה נ' נתניהו (15.4.18)), שכן הפרסומים ברשתות החברתיות, אשר מהוות פלטפורמה מרכזית לפרסום הבעות ועמדות, מהווים פרסום המיועד לאחר "שאינו הנפגע" בהתאם להוראותיו של הסעיף.

ברע"א 3086/17 ביהודה נ' מרקוס (18.5.17) נדונה סוגיית פרסום 'תגובות'. באותו מקרה לא הייתה מחלוקת כי פרסום התגובות נכלל בגדר הגדרת המושג "פרסום" שבחוק. עם זאת, יש לזכור כי לא כל פרסום מגנה באינטרנט מקים עילת תביעה וכן לא כל הבעת דעה, לרבות הבעת דעה שלילית על מוצר או על בעל מקצוע כזה או אחר, תעלה כדי לשון הרע. לעניין זה אפנה לרע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, (25.3.2010) (בעניינו של התובע מושא תביעה זו) שם נקבע כי:

"עוד יש לזכור, כי כשם שלא כל קריאת גנאי ברחובה של עיר מקימה עילת תביעה, כך אף לא כל פרסום מגנה ומגונה באינטרנט מהווה עילה. רבות מן התגובות באינטרנט הן דברי הבל ברמה ירודה, שכל בר דעת מבין כי אין לייחס להן כל משקל, וערכן "העולתי" הוא בהתאם."

כך גם יש לתת את הדעת לכך שעל אף שהחשיפה לתגובות היא פחותה, מאשר לפרסום תוכן עצמאי (ע"א 36032-10-16 ישראל סורין שוחט נ' אלעד קושניר (28.11.17)), אך העובדה שמדובר בחזרה על דברים שכבר פורסמו, אינה מנטרלת את הפרת האיסור על לשון הרע, שכן, בפועל, פרסום החוזר על האמור בפרסום ה"ראשי" עשוי להוסיף "אמינות" או "נפח" לפרסום המקורי, ולהסב למושא הפרסום נזק גדול יותר ממנו, באופן שתהא לכך השלכה בעת הערכת גובה הפיצוי (ראה ע"א (י-ם) 1003/96 בן חורין נ' לוי, (12/9/98)).

8. בתי המשפט בארץ קיבלו השראה מן המשפט המשווה, כך נקבע על ידי השופט אמיר בת"א (שלום כפר סבא) 7830/00 בורוכוב ארנון נ' פורן אלישי (14.7.2002) (להלן - "פרשת בורוכוב") כי יש לאמץ את הכלל הידוע מן המשפט האמריקאי והמשפט האירופי של "הודעה והסרה". מנגנון "הודעה והסרה" הינו מבחן אשר מהווה דרגת ביניים ראויה לאימוץ. שם קבע השופט אמיר מבחן משולש מצטבר, שבהתקיימו ניתן יהיה לחייב מנהל אתר אינטרנט מכוח עוולת הרשלנות, כמי שהתרשל במניעת הנזק, בגין פרסומים שנעשו על ידי צד ג':

"במסגרת עוולת הרשלנות, ראוי לחייב ספק שירותי האינטרנט בגין פרסום פוגע שנעשה ע"י צד ג' במסגרת אותם שירותים שנותן הספק - רק אם וכאשר הצד הנפגע מתלונן על כך בפני הספק ודורש במפורש את הסרת הפרסום הפוגע; ורק אם הפרסום אכן פוגע ואסור על פניו; ורק כאשר יש לספק יכולת למנוע זאת

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

1 באופן סביר. זהו מבחן משולש ומצטבר - של ידיעה בפועל, ושל ודאות הפגיעה,
2 ושל אפשרות מניעתה".
3

4 למעשה, מנגנון זה קובע כי מן הראוי להטיל על הספק אחריות ברשלנות, אם הוא לא מסיר את
5 הפרסום הפוגעני, וזאת כאשר אין בכך הכבדה בלתי סבירה, ומצד שני כשהנוק לשמו הטוב של
6 הנפגע מהפרסום, הוא נזק כבד. בענייננו אין מדובר בספק (פייסבוק) כי אם במנהל קבוצת
7 הפייסבוק מטעם הנתבעת, אך אין חולק שגם לנתבעת יש אפשרות כמנהלת הקבוצה, למחוק
8 תוכן פוגעני שמפורסם בקבוצת הפייסבוק.
9

10 9. כאמור, במסגרת בחינת מנגנון "הודעה והסרה" יש לבחון האם הפרסומים מושא התביעה
11 מהווים לשון הרע. בית המשפט העליון, קבע את הדרך בה יש לנקוט לצורך בירור תביעת לשון
12 הרע בע"א (ב"ש) 18870-10-11 אלבז נ' דוד (6.3.2012):

13 "...בבוא בית המשפט לבחון את קיומה של עוולת לשון הרע, תעשה הבחינה
14 בארבעה שלבים. ראשית, יש לבחון מהי המשמעות האובייקטיבית של הדברים -
15 השאלה איננה כיצד חווה הנפגע את הדברים, אלא כיצד האדם הסביר היה מתרשם
16 מהם. שנית, יש לברר האם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו בסעיפים
17 1-2 לחוק. שלישית, יש לבחון האם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בחוק.
18 לבסוף, יש לבחון את שאלת הפיצוי. על כל שלבי הבירור לשמור על האיזון החוקתי
19 בין הזכות לשם טוב לבין הזכות לחופש הביטוי (ע"א 4354/02 רשת שוקן בע"מ נ'
20 הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558) ... יש להדגיש כי עצם קיומה של לשון הרע נבחן
21 במנותק משאלת אמינות תוכן הפרסום, שכן יתכן כי פרסום יהא אמת אך עדין
22 יהיה בו בכדי להשפיל או לבזות. בשלב זה אף אין בוחנים את המניע שעמד מאחורי
23 הפרסום (ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין- אורבך, [פורסם בנבו] עמ' 49
24 (2012), להלן- "פס"ד אילנה דיין")..."
25

מן הכלל אל הפרט:

26
27
28 הנתבעת הפרה את הסכם הפשרה:

29 10. במסגרת הפסקה האחרונה להסכם הפשרה, התחייבה הנתבעת להסיר את הפרסומים. מועד מתן
30 פסק הדין- 6/2/2024. מועד הגשת התביעה שלפניי- 28/2/2024.
31 אמנם, הסכם הפשרה לא נקב מועד למחיקת הפרסומים, אלא שבהתאם לפסיקה, משלא נקבע
32 מועד לביצוע החיוב, יש לבצע את החיוב תוך פרק זמן סביר.
33 ביצוע פעולת מחיקת הפרסומים, הינה פעולה פשוטה יחסית, שאין צורך להשקיע בה משאבים
34 רבים (ולא נטען בעניין זה אחרת). לפיכך, מצופה היה שהנתבעת תבצע את מחיקת הפרסומים
35 בסמוך לפסק הדין, ולא להמתין למחיקתם במשך מספר חודשים.
36 לא זאת אף זאת. גם אם כפי שטען מר בורשטיין אברהם, מנהלה של הנתבעת, הוא לא הבין את
37 חובת הנתבעת למחוק את הפרסומים, יכול היה להתייעץ עם עו"ד לאחר שקיבל לידיו את כתב
38 התביעה בתיק שלפניי, ולא להמתין 3 חודשים נוספים, עד למחיקתם.

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

- 1 במעשיה, הפרה הנתבעת את הסכם הפשרה.
2
3 מכאן, ולאחר שקבעתי כי הנתבעת הפרה את הסכם הפשרה, יש לקבוע האם כתוצאה מהפרה זו,
4 נגרם לתובע לזק הנטען על ידו בכתב התביעה, לשמו הטוב.
5
6 רק פרסום מספר שניים מהווה לשון הרע, ואף הוא- ברף הנמוך.
7 נקודת המוצא בניתוח ראש פרק זה, כאמור לעיל, יהיה התחייבותה של הנתבעת להסיר את
8 הפרסומים, מכאן נלמדת הודאתה בכך שיש ביכולתה לעשות כן.
9
10 בפרסום הראשון אין משום לשון הרע
11 11. אותו פרסום נעשה על ידי הגב' קרן שמיר נוח ביום 15.1.24 כפוסט בקבוצת הפייסבוק ובו נכתב:
12 **"היי, רמי מור המלצות יש חיה כזו? אחרי שניסיתי לברר ממה מורכבת המשחה מסרב לשתף**
13 **פעולה ושלה אותי לטיפול אצל מישהו אחר, הזוי ומחשיד כאחד!"**
14
15 הגב' קרן שמיר נוח פרסמה פוסט בקבוצת הפייסבוק (בה היא חברה), ובו כינתה את התובע ו/או
16 את המקרה כ"הזוי ומחשיד כאחד" לאור העובדה שסירב לפרט את תכולת המשחה ושלה אותה
17 לטיפול אצל מישהו אחר. בהתאם לאמור לעיל, המבחן לקיומה של לשון הרע הוא מבחן
18 אובייקטיבי, בעניין זה ראו ע"א 9462/04 בן ציון מורדוב נ' ידיעות אחרונות בע"מ, ס(4)13(2005)
19 שם נאמר כי **"לא תחושת העלבון הסובייקטיבית של מושא הפרסום היא המכריעה, כי אם**
20 **הפרשנות האובייקטיבית של הפרסום בעיני הבריות"**.
21
22 לטעמי, הביטוי "הזוי ומחשיד" המיוחס לתובע כמי שמסרב ליתן פרטים אודות תכולת המשחה
23 אותה הוא מייצר, מוצדק בשל החשד העולה מסירובו למסור את מרכיבי המשחה אותה הוא
24 רוקח זה, על מנת להפיס את החשש שחלק ממרכיביה הינם חומרים שאינם רצויים. דרישתה של
25 הגברת קרן שמיר נוח לדעת את מרכיבי המשחה, הינה לגיטימית, כמי שמבקשת לוודא שהמשחה
26 שהוא רוקח, המוצגת כטבעית, אינה כוללת סטרואידים. ככל שהתובע הפנה את אותה גולשת
27 לקבלת טיפול אצל מטפל אחר (כפי שהודה במסגרת חקירתו הנגדית, ראה **עמוד 13 שורות 11-**
28 **12 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024** בתשובתו של הנאשם לשאלה מדוע לא הסכים לפרט את
29 תכולת המשחה והעדיף להפנות את הגברת קרן אור נוח למטפל אחר: **"אני אדם פרטי ומצאתי**
30 **לנכון לא לקבל אותה לטיפול כאדם פרטי..."**), אכן התנהגותו מחשידה והזויה, ועל כן אין
31 בפרסום הראשון אלא לכל היותר הבעת דעה על אופן התנהלות התובע. יתרה מכך, הגברת קרן
32 שמיר נוח לא העלתה טענות עובדתיות בדבר איכות המשחה או תכולתה, אלא הביעה את דעתה
33 על חילופי הדברים בינה לבין התובע, שתשובתו הייתה בעיניה חשודה והזויה. בעניין זה אזכיר
34 את ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' אילון לוני הרציקוביץ', שם נקבע: **"הבעת דעה**

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

1 נתפסת, בעיני האדם הסביר, כפוגענית פחות מהצהרת עובדה. בניגוד לפרסום עובדה אשר
2 מתיימר לדווח על התרחשות שאירעה במציאות, ברי כי הבעת דעה מציינת את רשמיו של
3 המפרסם. מכאן פתוחה הדרך של כל קורא וקורא לגבש עמדתו האישית".

4
5 מקום בו הכותבת מבהירה את המקור והבסיס לחשד, קשה לראות איך ניתן לקבוע כי מדובר
6 בלשון הרע.

7
8 מעבר לדרוש מצאתי להוסיף, כי התובע טען במסגרת ההליך הקודם, כי הוא אינו מחויב לגלות
9 את רכיבי המשחה, ובמסגרת הסכם הפשרה אף הצהיר כי רכיבי המשחה הינם סוד מסחרי
10 שהוא אינו מוכן לגלותם, אלא אם מישהו יבקש לרכוש ממנו את המשחה. בדיון שנערך ביום
11 6/10/2024 התברר כי לטענתו של התובע, למשחה יש אישור משרד הבריאות לכך שהיא טבעית
12 לחלוטין, וכי רכיבי המשחה כתובים על אריזתה (ראה סעיף 18.2 לפסק הדין), וחרף העובדה
13 שידע על ההלכה הנוהגת בעניין הימנעות מהבאת הראיה, בחר שלא להגיש ראיה לעניין אישור
14 משרד הבריאות לכך שאין במשחה סטרואידיים, או לצרף תמונה של הקופסא בה נמכרת המשחה.
15 כך גם לא יכול היה להסביר, מדוע זה בחר שלא למסור לידי הגברת קרן שמיר נוח העתק מאריזת
16 המשחה, על מנת להראות לה את רכיביה לבקשתה, מה שגרם לה לכתוב את הפרסום הראשון.
17 אכן, כשאדם טוען שקיבל את אישור משרד הבריאות עוד בשנת 2012 לכך שבמשחה אין רכיב
18 סטרואידיים ו/או שרכיבי המשחה מודפסים על האריזה, מסרב למסור פרטים ומעדיף לוותר על
19 קבלת הלקוח ולהפנותו לקבלת טיפול ממטפל אחר, ניתן להגיע למסקנה לפיה מדובר בתשובה
20 מחשידה והזויה.

21
22 כאמור, מצאתי לקבוע שהפרסום הראשון אינו מהווה לשון הרע.

23
24 בפרסום השני יש משום לשון הרע

25 12. הפרסום השני נעשה על ידי קרן שמיר נוח ביום 15.1.24 כתגובה בפוסט לעיל לשאלתה של Rina
26 Davidi בדבר זהותו של התובע, ובו נכתב: "משהוא שטוען שיש לו משחה טבעית לריפוי
27 הפצעים ותרופה על שהיא לבליעה כנגד אלרגיות. מתברר שהמשחה הטבעית שלו עם
28 סטרואידיים לפי מה שאני מבינה מתגובות בפוסטים שונים". תגובה זו הועלתה לאחר שאחת
29 מן הגולשות העונה לשם ליטל עדיקה הגיבה על אותו הפוסט (קרי על הפרסום הראשון) "כי זה
30 עם סטרואידיים", אותה גולשת הסירה את תגובתה בו ביום לבקשת התובע. יודגש כי התגובה
31 של ליטל עדיקה אינה נכללת בתביעה זו, משום שהוסרה.

32
33 לאור העובדה שתגובתה של ליטל עדיקה ציינה שהמשחה מכילה סטרואידיים, חרף העובדה
34 שהוסרה, לשון הפרסום (השני) מעידה כי הגב' קרן שמיר נוח הזכירה את ידיעתה בדבר הימצאות

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

- 1 סטרואידיים במשחתו של התובע בגין תגובות של גולשים קודמים – **"לפי מה שאני מבינה**
2 **מתגובות בפוסטים שונים"**. כלומר, קרן שמיר נוה למעשה חזרה בפרסום זה על מה שפורסם
3 קודם לכן.
4
5 13. אין חולק כי ה"פרסום המקורי", קרי התגובה של ליטל עדיקה בנושא, המייחס לתובע החדרת
6 סטרואידיים למשחתו המשווקת כמשחה טבעית, עולה כדי לשון הרע (ככל שאין אמת בדבר),
7 למרות שנכתב כי המקור לפרסום הוא פוסטים קודמים, קרי- הכותבת מציינת את המקור
8 לידיעה, שאינה מידיעה אישית. פרסום זה עלול "להכתיים" את טיב המשחה, ולמעשה למנוע
9 מלקוחות פוטנציאליים להתקשר עם התובע בעסקה לרכישת המוצר, ממי שאינו מעוניין לרכוש
10 משחה הכוללת סטרואידיים. במצב דברים זה, המסקנה המתבקשת היא כי "הפרסום המקורי"
11 עונה על הגדרת סעיף 1 (3) לחוק, הדן במקרים בהם הפרסום עלול "לפגוע באדם ובמשרתו, אם
12 משרה ציבורים ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו".
13
14 14. בהתחשב באמור לעיל, יש לבחון האם שרשור הפרסום המקורי, קרי- חזרה על מה שפורסם
15 קודם לכן, מהווה לשון הרע. ב- רע"א 1239/19 יואל שאול נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ
16 (8.1.2020) – (להלן: "הלכת שאול"), נדונה הסוגיה האם פעולת "השיתוף" עולה כדי "פרסום"
17 כמובנו בסעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, נקבע כי פעולת השיתוף תיחשב כפרסום לצורך החוק,
18 כדלקמן:
19
20 **"פעולת השיתוף יוצרת מעין "עותק" של הפרסום העולתי אשר יוצג לחבריו או**
21 **עוקביו של המשתף ברשת החברתית. מדובר אפוא בפעולה של חזרה על פרסום**
22 **מסוים החושפת אותו למשתמשים נוספים... באופן כללי ניתן לומר כי פעולה**
23 **של שיתוף עשויה להקנות לפרסום מסוים תפוצה נרחבת ותהודה רבה (ובכך**
24 **לתרום להפיכתו ל"ויראלי"), מעבר למה שהיה מקבל לולא שותף..."**
25 **"...הניתוח עד כה מוביל למסקנה כי יש מקום להכיר בפעולה של שיתוף ברשת**
26 **החברתית כפרסום כמובנו של חוק איסור לשון הרע, כך שניתן יהיה להגיש**
27 **תביעות גם כנגד משתפים, ולא רק נגד המפרסם המקורי של הדיבה"**.
28
29 15. בענייננו, אומנם לא מדובר בפעולת "השיתוף" הקלאסית עליה דובר בהלכת שאול, אך בעניין זה
30 מצאתי לנכון לבצע היקש על הפרסום מושא הדיון בענייננו, שכן סבורני כי הרציונל העומד
31 מאחורי קביעה זו הוא תוצאות פעולת השיתוף, ולא תצורת הפעולה. למעשה, בדומה לפעולת
32 השיתוף הקלאסית, גם בענייננו מדובר בפעולה שאינה יוצרת מסר חדש ועצמאי, אך היא גורמת
33 להפצה נוספת של הפרסום המקורי למשתמשים נוספים החברים בקבוצת הפייסבוק, קרי
34 "מהדהדת" אותו, ובפרט כאשר אותו פרסום מקורי כבר הוסר. יוצא אפוא כי גם כאשר מדובר
35 בפרסום בו הגולשת אך ורק חזרה על מה שפורסם קודם לכן, הוא מהווה לשון הרע.
36

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

1 ברם, לשון הרע במקרה זה, הוא ב"רף הנמוך", שכן צוין במסגרת הפרסום, שמקור המידע הוא
2 מפרסומים קודמים ולא כטענה עובדתית שנבדקה על ידי הכותבת, שמציינת שזה לפי מיטב
3 הבנתה, ולא כעובדה מוגמרת.
4 יש ליתן את הדעת לכך שפרסום זה מהווה תגובה, בין השאר לטענה לפיה התנהלות התובע
5 חשודה והזויה בשל סירובו לחשוף את רכיבי המשחה. אותו חשד שעלה, מפנה זרקור אל המשחה
6 שרקח התובע, שבשתיקתו לאמור בתגובות, יש להתחשב בעת קביעת הנזק שנגרם לו כתוצאה
7 מהפרסום השני.
8 בנוסף, מועד הפרסומים הוא ינואר שנת 2024. מאז מתן פסק הדין שניתן בהסכם הפשרה ועד
9 היום, פורסמו עוד פרסומים רבים ושיחות רבות נעשות בקבוצת הפייסבוק, כך שהפרסומים
10 "נבלעו" בשלל הפרסומים החדשים שפורסמו.
11 ודוק. אין המדובר בבחינת הנזק שנגרם לתובע מהמועד בו פורסמו הפרסומים, שכן נסיבות
12 המקרה אינן מצדיקות ביטול פסק הדין בהעדר טענה מצד התובע בדבר ליקוי או פגמים בהסכם.
13 במסגרת בקשה שהגיש התובע ביום 28/3/2024 עמד על כך שהוא אינו מעוניין שתביעתו תתברר
14 כתביעה בהתאם לפקודת בזיון בית המשפט, כי אם כתביעה נפרדת בהתאם להוראות חוק לשון
15 הרע (פיצוי ללא הוכחת נזק), תביעה נזיקית חוזית, על אף החלטתה של כבוד השופטת כמאלה
16 ג'דעון אשר קבעה ביום 3/3/2024: "3. לכאורה המדובר בטענות לביזיון פסק הדין שהיה על
17 המבקש להגישן במסגרת בקשה לפי פקודת בזיון בית משפט והגשת תביעה חדשה בגין אותן
18 נסיבות מהווה לכאורה שימוש לרעה בהליכי משפט".
19
20 לפיכך, מקום בו לא נטען לקיומו/ה של פגם או הטעיה בהסכם הפשרה, ההלכה קובעת כי בית
21 המשפט לא ייעתר לבקשה לביטול הסכם הפשרה. הנזק אם כן צריך להיבדק החל ממועד הסכם
22 הפשרה (6/2/2024) ועד למועד הסרת הפרסומים (8/5/2024), זמן של שלושה חודשים בקבוצת
23 פייסבוק (התקופה בה הפרה הנתבעת את הסכם הפשרה בכך שלא הסירה את הפרסומים), פרק
24 זמן ארוך בו "הולכות לאיבוד" תגובות אלה, בין שלל השיחות הנערכות בין חברי הקבוצה.
25
26 לצורך העניין, התובע לא הראה כל אינדיקציה לכך, שניתן להגיע כיום (או במועד הגשת כתב
27 התביעה) לפרסומים אלה באופן נגיש ופשוט, בדרך זו או אחרת של מנוע חיפוש, קרי- לא הוכח
28 לפניי שלחבר קבוצה זה או אחר, הפרסום השני זמין וניתן לצפייה.
29 עניין נוסף שיש לקחת בחשבון הוא, העובדה שהפרסומים (גם אלה שאינם מהווים לשון הרע)
30 הוסרו בסופו של יום על ידי הנתבעת, גם אם כשלושה חודשים לאחר הסכם הפשרה.
31 פועל יוצא מן האמור, שהפרסום השני אומנם מהווה לשון הרע כלפי התובע ומשחתו, אלא שככל
32 שאלה גרמו לנזק לתובע, הרי שמדובר בנזק מינימלי.
33
34

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

1 בפרסום השלישי אין משום לשון הרע.
 2 16. סבורני כי לשון הפרסום השלישי מובילה למסקנה המתבקשת, לפיה לא ניתן לקשר בין הפרסום
 3 לבין התובע דווקא. הפרסום כולל אך ורק תיאור חוויה אישית של הגב' קרן שמיר נוה
 4 בהתמודדות עם מחלת העור, ועל חווייתה האישית בכל מה שקשור לשימוש בסטרואידים באופן
 5 כולל. הפרסום אינו מזכיר את שמו של התובע, את משחתו, או קושר אותו בצורה כלשהי לאותו
 6 פרסום, גם אם נקודת המוצא לשיחה, היא משחתו של התובע.
 7 הכותבת מנסחת את התגובות באופן כללי, לגבי כלל המשחות שנחזות להיות טבעיות, מבלי
 8 שניתן לומר כי כוונתה היא למשחה המיוצרת על ידי התובע דווקא.

9
 10 המבחן האובייקטיבי מביא אם כן לכלל תביעה, לפיה כל אדם סביר יכול היה להסיק כי הפרסום
 11 מכווון לאכזבתה של הכותבת מכלל המשחות ה"טבעיות", ואינו מופנה דווקא למשחתו של
 12 התובע. כאמור, לא מצאתי כל ביסוס לטענה שהמדובר הוא בפרסום העולה כדי לשון הרע.

13
14 **לסיכום פרק זה, כאמור, מצאתי לקבוע כי רק בפרסום השני יש משום לשון הרע.**

ראיות הצדדים:

15
 16
 17 17. **לטענת התובע כפי שעלה מתצהירו**, מטרת פרסומים אלו היא להכתים את שמו הטוב ולזרוע
 18 בהלה בקרב ציבור המטופלים הפוטנציאלים, ולהציגו כמי שמזייף תרופות ושיש להיזהר מפניו,
 19 כך שהדבר פגע במשלח ידו באופן מהותי (**סעיף 8 בכתב התביעה**), וכאשר הנתבעת הפרה את
 20 הסכם הפשרה, משלא פעלה למחיקת הפרסומים הפוגעניים, מיד לאחר מתן תוקף של פשרה
 21 להסכם אליו הגיעו הצדדים ביום 6/2/2024, גרמה לו לנזקים.

22
23
24 18. מהמוציגים שהוגשו על ידי הצדדים וחקירתו של התובע עלה:

25
 26 18.1 התובע הפר את הסכם הפשרה בכך שהמשיך לפרסם תוכן שיווקי, למרות שבהסכם
 27 הפשרה התחייב לעשות כן רק בימי שלישי, שהיו מותרים באותו מועד לכלל חברי
 28 הקבוצה, כימי קידום מוצרים מטעמים (**עמוד 12 שורות 8-10 לפרוטוקול דיון מיום**
 29 **6/10/2024, המתייחסות למוצג 23 לתיק המוצגים המשותף – פרסומים מיום 13.2.2024**
 30 **ומיום 13.02.2024 פורסמו בימי שלישי, ופרסומי שיווק מיום 15.2.2024 , 16.2.2024**
 31 **ומיום - 24.2.2024, פורסמו לא בימי שלישי**)

32 18.2 המשחה המיוצרת על ידי התובע, משווקת במיכל ארוז בקופסא, עליה מצוינים מרכיביה.
 33 לטענתו, בשנת 2012 בדק משרד הבריאות את המשחה, ואישר לתובע כי המשחה אינה
 34 מכילה סטרואידים, אך חרף העובדה שהתובע מודע להלכה הנוהגת בעניין הימנעות

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

- 1 מהבאת ראיה, בחר שלא להגיש צילום של הקופסא עליה מודפסים רכיבי המשחה (עמוד
2 12 שורות 27-36 , עמוד 13 שורות 1-8 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).
- 3 18.3 התובע לא יכול היה להסביר (מעבר לטענה שלא מצא לנכון לקבל את הגברת קרן שמיר
4 נוח לטיפול), מדוע זה כשנשאל על ידי הגברת קרן שמיר נוח, מה רכיבי המשחה, לא שלח
5 לה את תמונת הקופסא עליה מצויינים רכיביה, וטען שאינו מכיר הוראת דין המחייבת
6 אותה לעשות כן (עמוד 13 שורות 9-16 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).
- 7 18.4 התובע הגדיל וטען כי בית המשפט סותר עצמו, שכן בדיון בהליך הקודם בית המשפט
8 הסכים לטענתו כי הוא אינו מחויב למסור את רכיבי המשחה, בעוד שכעת בית המשפט
9 שואל אותו מדוע זה לא צילם את הקופסא המכילה את המשחה, עליה מפורטים רכיביה,
10 על מנת להעביר את המידע לחברי קבוצת הפייסבוק, כשלו היה נשאל, היה עונה לבית
11 המשפט עוד בהליך הקודם מה רכיבי המשחה (עמוד 13 שורות 17-34 לפרוטוקול דיון
12 מיום 6/10/2024).
- 13 בכך חטא התובע לאמת. במסגרת ההליך הקודם, הצהיר התובע במסגרת הסכם הפשרה
14 "לא אחשוף את רכיבי הקרם, שכן מדובר בתרכובת סודית ממנה אני מתפרנס, אך לא
15 תהא לי התנגדות לחשוף את רכיבי הקרם לאדם שיחפוץ בכך, ויעש בו שימוש במסגרת
16 רכישה" (עמוד 3 שורות 21-22 לפרוטוקול דיון מיום 6/2/2024 שנערך בתיק -02-5861
17 24).
- 18 יוצא אפוא, כי לא די התובע נשאל בעניין זה בהליך הקודם, אלא נשאל, השיב והצהיר כי
19 הוא מסרב לחשוף את מרכיבי המשחה, כאשר בפועל התברר שמרכיבי המשחה מודפסים
20 לטענתו על הקופסא המכילה את המשחה. במצב דברים זה, לא ברור סירובו של התובע
21 לפרט לגברת קרן שמיר נוח את רכיבי המשחה, והצהרתו לפרוטוקול הדיון מיום
22 6/2/2024.
- 23
24 19. **הנתבעת** הגישה תצהיר עדות ראשית מטעמו של מר אברהם בורשטיין, מי ששימש מנכ"ל
25 העמותה וכיום מנהל קבוצת הפייסבוק של העמותה (להלן - "מר בורשטיין"), ושל הגברת מיטל
26 וקנין ברוך שמשמשת כמתנדבת המפעילה את קבוצת הפייסבוק (להלן - "הגברת ברוך").
27 לטענתם, אומנם לא הנתבעת עצמה היא שביצעה פעולה של פרסום לשון הרע, שכן אנשים
28 פרטיים שזהותם ידועה לתובע הם אלו שפרסמו את הפרסומים, נגדם התובע מעלה טענות, אך
29 גם לגופם של דברים טוענת הנתבעת כי על הפרסום חלה הגנת תום הלב בגין עניין אישי כשר
30 בהתאם לסעיף 15(3) לחוק, וזאת בשים לב לכך שהפרסום נעשה בקבוצת פייסבוק פרטית
31 המיועדת לתכלית של החלפת מידע ודעות בצורה אינטימית בין חולי אסטמה של העור לבין
32 עצמם, מתוך רצון לסייע אחד לשני בהתמודדות עם המחלה (סעיפים 4-6 לתצהירו של מר
33 בורשטיין).

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

1 מר בורנשטיין והגברת ברוך, טוענים כי חבר בקבוצת הפייסבוק, רק מי שחברותו אושרה לאחר
2 שקיבל עליו את כללי קבוצת הפייסבוק (ראה מוצגים 17- ו-18 לתצהירו של מר אברהם), והתובע
3 עצמו, הוא שהפר את כללי הקבוצה מלכתחילה בטרם הגיש את התביעה הראשונה, ולאחר הגשת
4 הצדדים להסכם הפשרה, המשיך להפר את כללי הקבוצה כאשר המשיך לפרסם מדי יום ביומו
5 את אותו תוכן שיווקי, בין באופן ישיר, ובין כתגובה לפוסטים, שאין ביניהם לבין התגובה ולא
6 כלום (מוצג 23).

7

8

20. מחקירתו של מר בורשטיין עלה:

9 20.1 לאחר שהתובע פנה אל העמותה בטרם הוגשה התביעה בהליך הקודם, לא פעל מר
10 בורשטיין להסרת הפרסומים, מאחר שהתייעץ עם עו"ד שהסביר לו שמדובר בתחום
11 האפור, קרי- ספק האם מדובר בפרסומים העולים כדי לשון הרע, ולא היה נראה לו אותו
12 זמן, כי מדובר בשפה לא תקינה המחייבת את הסרת הפרסומים, שכן לא סבר שמיוחסת
13 לתובע מפורשות החדרת סטרואידיים למשחה (עמוד 21 שורות 22 עד הסוף, עמוד 22 שורה
14 1-12), וכי בשעתו לא סבר כי מתפקידו לבדוק כל פרסום עד כמה יש בו אמת (עמוד 22
15 שורות 18-25 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).

16 20.2 העמותה בחרה באמצעותו שלא למחוק את הפרסומים אלא להתייצב לדיון בתביעה
17 שהוגשה בהליך הקודם, מאחר שסברה שיש מקום לבחון האם מדובר בלשון הרע (עמוד
18 23 שורות 9-14 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).

19 20.3 ההפניה של התובע ל"פייסבוק" על מנת למחוק את הפרסומים נעשתה מאחר שלטעמו,
20 מקום בו הוא מוחק את הפרסומים המביעים דעה של אחד, זה אוטומטית מצדיק את
21 הדעה או הטענה של הצד האחר (עמוד 23 שורות 18-29 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).

22 20.4 מהרגע שהבין שבהסכם הפשרה התחייבה העמותה למחוק את הפרסומים, פעל מידיית
23 למחיקתם (עמוד 24 שורות 10-14 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).

24 20.5 לעמותה יש חברות המייצרות מוצרים מתחרים למוצר של התובע, העובדים עמה בשיתוף
25 פעולה, הממנים לעיתים פעילויות לרווחת חברי הקבוצה והחולים במחלה, אך במהלך
26 העשור האחרון, היו אולי 5 שיתופי פעולה שכללו מימון מעל 100,000 ₪ (עמוד 25 שורות
27 1-12 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).

28 20.6 על אף הטענה לפיה העמותה מתירה לחברות מסחריות אחרות המתחרות בה, לפרסם
29 בקבוצת הפייסבוק ללא הגבלה, אך מהטעם שהן עובדות עם העמותה בשיתוף פעולה,
30 התובע לא היה יכול להדגים זאת אלא במסמך משנת 2019 שהוגש וסומן ת/10, זמן רב
31 לפני הגשת התביעה בהליך הקודם, ולמרות זאת הסביר מר בורשטיין, כי מדובר בסרטון
32 שמיועד להגברת המודעות למחלה, שפורסם מהפרופיל האישי שלו, ולא של העמותה, וזה
33 היה ככל הנראה ביום שלישי כשהפרסום היה מותר, תוך ציון העובדה שמדובר בקמפיין
34 מודעות, כשעל כל אחד להפעיל שיקול דעת: "אמנם יש פרסומת למוצר, אבל היי, אנחנו

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאוטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

- 1 יודעים להחליט בעמנו, כל אחד/ת יודע/ת לבחון פה טוב ומתאים לאוטופיק שלו, אבל
2 מודעות זה למתאים לכולם, כולם צריכים את זה" (עמוד 25 שורות 22-13 לפרוטוקול דיון
3 מיום 6/10/2024).
- 4 20.7 לשאלת התובע השיב מר בורשטיין, כי חברת קמדיס שהיא שותפה של הנתבעת, עושה
5 עימה שיתופי פעולה, והנתבעת קיבלה ממנה כספים, כשכחלק משיתוף הפעולה, התירה
6 הנתבעת לחברת קמדיס לפרסם בקבוצת הפייסבוק את מוצריה (בניגוד לתובע אותו
7 הגבילו בפרסום בימי שלישי בלבד), אלא שמדובר בפרסום משנת 2021, כשלא ברור מה
8 היו כללי הקבוצה באותו מועד (נכון להיום, בהתאם למידע שהוצג במהלך הדיון בקבוצת
9 הפייסבוק של העמותה, אין אפשרות לפרסם כלל מוצרים ולקדםם, בעוד שקודם לכן
10 מותר היה לפרסם רק בימי שלישי, הווה אומר- מדובר במדיניות משתנה). (עמוד 26 שורות
11 32-23 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).
- 12
13
- 14 21. מחקירתה של הגברת ברוך עלה:
- 15 21.1 היא זו שהשיבה לתובע שעליו לפנות ל"פייסבוק" לצורך הסרת הפרסומים לאור פנייתו
16 אליה ביום 15/1/2024 (בפרוטוקול נכתב בטעות 15/2/2024 - ראה מוצג 6 לתיק המוצגים
17 המשותף), לאחר שהפנתה את הפניה שלו למר בורשטיין, ובהתאם לתשובתו לפנייה (עמוד
18 14 שורות 21-6 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).
- 19 21.2 התובע הפנה את הגברת ברוך לפרסום שפרסמה בשנת 2020 על מנת להראות כי היא עצמה
20 פרסמה כנגדו לשון הרע, אך בחקירתה השיבה לכך שאין מדובר בלשון הרע: "הייתה כאן
21 שאלה ולא קביעה. זה היה בתור אמא ואתה תובע אותי באופן פרטי" (עמוד 15 שורות -15
22 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024). הפרסום הוגש וסומן כמוצג ת/7, אך ממנו עלה, כי
23 אין המדובר בצילום מסך של השיחה כולה, כי אם קטעי שיחה, שאין לדעת האם הם אכן
24 שייכים לה, האם זו השיחה כולה, ועל כן לא ניתן להבין את דבריה של הגברת ברוך,
25 ביחס/בהקשר לאותה שיחה, גם אם צורפה והוגשה במסגרת תיק המוצגים המשותף כמוצג
26 12. על כן ניתנה החלטה הקובעת כי המשקל המתאים למוצג זה, יינתן במסגרת פסק הדין
27 (עמוד 16 שורות 10-הסוף עמוד 17 שורות 14-1 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).
- 28 21.3 העמותה פתחה בחודשיים האחרונים חנות מוצרים אינטרנטית, והיא מתמחרת אותם עם
29 חברות המשווקות, כך שישווקו דרך העמותה, לה משלם הלקוח בעת הרכישה. מטרת
30 החנות, לחשוף ולסייע לחברי קבוצת הפייסבוק והעמותה, שעזרה גם לה בחייה רבות, וגם
31 היא, כשהיא נתקלת במוצר טוב, היא מפרסמת זאת בקבוצה, כאם המטפלת בבן חולה
32 במחלה באופן קשה (עמוד 18 שורות 1-הסוף לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).
- 33

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

22. כאמור, מצאתי לקבוע כי רק הפרסום השני מהווה לשון הרע, ואף הוא, ברף הנמוך. בעדותו של התובע, לא מצאתי ליתן כל אמון. מצאתי כי התובע המכיר את רזי המשפט (יודע לצטט חוקים והלכות באופן שוטף), יודע מהלכיו, ואינו סולד מסילוף האמת. דוגמאות לכך:
- א. התובע טען שלא ידע על הטענה לפיה הפרסומים נמחקו ביום 8/5/2024, אלא רק לאחר שענין בתצהיר עדותם הראשית של עדי הנתבעת (עמוד 20 שורות 10-15 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024).
- בפועל התברר שבפרוטוקול דיון מיום 21/5/2024 עמוד 3 שורה 11, ציין ב"כ הנתבעת: "כפי שצינינו בסעיפים 14-19 לתצהיר התשובה מטעמנו, הפרסומים נמחקו ביום 8/5/2024". תצהיר התובע הוגש ביום 16/6/2024, כך שהידיעה אודות הסרת הפרסומים בתאריך זה, הייתה בידיעת התובע.
- ב. התובע טען בדיון שנערך ביום 6/10/2024, כי הוא לא יכול היה לדעת על הפרסומים מאחר שנחסמה לפניו הגישה לקבוצת הפייסבוק על ידי הנתבעת (עמוד 16 שורות 30-32 לפרוטוקול דיון מיום 6/10/2024). לאחר מכן, לאחר שנשאל התובע על ידי בית המשפט, הוא הודה - "האם נכון לומר שאתה במשך שנים נכנסת לקבוצה בשם המשתמש של אחותך, כפי שהצהרת בדיון הקודם" ולכך השיב התובע "לא במשך שנים, אלא פעמים ספורות כשאני נדרש למידע שהוא רלוונטי להליכים שאני מנהל".
- רוצה לומר- התובע מלהטט במילותיו בגרסאותיו (ויש כמה) למה שהוא מחשיב כאמת- כשנזכר לו הוא מודה שהוא היה מודע לפרסומים מאחר שהוא לוקח חלק בקבוצה על ידי שם משתמש שיצרה אחותו (ראה עמוד 2 שורות 22-23 לפרוטוקול דיון מיום 6/2/2024 בהליך הקודם שם אמר התובע לפרוטוקול בית המשפט: "התגובה לא נמחקה, היא קיימת ואני אתייחס לטענות חברי. אני חסום אבל אני יכול להיכנס לראות את התגובה מהיוזר של אחותי"), וכשנזכר לו הוא נכנס לקבוצת הפייסבוק רק "פעמים ספורות".
- ג. התובע טען שהוא עמד בהסכם הפשרה, מאחר שפרסם רק בימי שלישי בשבוע, כפי שהוסכם במסגרת הסכם הפשרה, אלא שמוצג 23 לתיק המוצגים המשותף הראה, כפי שהודה התובע בעדותו, שהוא פרסם את עצמו גם אם בדרכים שונות, לא רק בימי שלישי, אלא גם בימים אחרים בשבוע. הדרך לעשות כן, הייתה פשוטה- לא משנה מה כתב הכותב בשיחה, או מה הנושא, בדרך זו או אחרת מצא התובע דרך להציע את מרכולתו לחברי הקבוצה, כשגם הוא הודה בחקירתו שמדובר בתגובה בעלת אופי שיווקי/מסחרי, שלא במסגרת ימי ג' בשבוע.

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

1 כאמור, לא מצאתי ליתן כל אמון בעדותו של התובע ובטענותיו. יש להצר על כך שהתובע בחר
2 באופן מודע להשאיר את מרכיבי המשחה לוטים בערפל, כשלכאורה יש בידי אישור משרד
3 הבריאות המלמד על כך שאין סטרואידיים במשחה (למרות שמדובר באישור שניתן לפני שנים
4 רבות, ולא ברור האם יש בו עוד ערך), בעוד שהוא טוען במסגרת הסכם הפשרה, שמרכיבי המשחה
5 הם סוד מסחרי, והוא אינו מוכן לפרסם ברבים.
6 לא ברור, מדוע מי שמוכר משחה שאריזתה מציינת את רכיביה, בוחר לטעון כי לא חלה עליו
7 החובה לפרסם את רכיבי המשחה, וכי אלה מהווים סוד מסחרי שאינו מפורסם.
8 ההלכה בדבר הימנעות מהבאת ראיה ידועה.

9
10 התנהלותו של התובע בהליך שלפניי, גרסאותיו הסותרות, העובדה שגם כאשר אומת אל מול
11 גרסאותיו הקודמות, דבק ב"גרסתו החדשה" לאמת, וסירובו למסור את רכיבי המשחה במסגרת
12 ההליך הקודם, ולגברת קרן שמיר נוה, אכן חשודה, וגורמת לתוצאה לפיה מצאתי שלא לייחס לו
13 אמינות.

14
15 23. במסגרת סיכומי הפנה התובע לסעיפים 2 ו-10 לפסק הדין בעניין רע"א 4673/15 בר נוי נ' סביר
16 ואח' (8/3/2016) (להלן- "פסק הדין בעניין בר נוי"), המהווים לטעמו בסיס לחיובה של הנתבעת
17 בדין. אלא מאי, במסגרת פסק הדין קובע בית המשפט: "...איני מוצא מקום להתערב גם
18 בקביעתן של הערכאות הקודמות בדבר היות הפרסום נשוא התביעה משום לשון הרע. אין צורך
19 להרחיב בדבר, ורק אחזק את דבריו של בית משפט קמא (בעמוד 13 לפסק דינו), כי יש לבדוק
20 את ההקשר הכללי של הפרסום ושל השלכותיו, כאשר אין די בבחינה "יבשה" או של כל חלק
21 בנפרד...". הוזה אומר- אין לבחון את הפרסומים כל אחד במנותק מהשני, מקום בו מדובר
22 בפרסום לו יש שתי תגוביות, האחת מהן מהווה לשון הרע, וסעיף 10 לפסק הדין נקבע: "...באשר
23 לטענה החלופית שהעלה המבקש, לפיה אף אם הפרסום מהווה לשון הרע אין להטיל עליו
24 אחריות בגינו, הרי שדינה להידחות. מעת שנודע למבקש, עם פנייתו של המשיב אליו, כי
25 החומר שפרסם באתרו "השתקף" במנוע החיפוש באופן שנוצר פרסום המהווה לשון הרע,
26 התגבשה אחריותו כאמור...".

27 בענייננו, ממועד הפרסומים ועד למועד הסכם הפשרה חלף למעלה מחודש, וממועד הסכם
28 הפשרה ועד למחיקתם חלפו כשלושה חודשים. בנסיבות אלה, היה על התובע להראות כי חיפוש
29 קל במנוע חיפוש כלשהוא, מביא לאיתור התגובית המהווה לשון הרע, אך התובע לא טען כך,
30 וממילא לא הוכיח זאת. מכאן יש להסיק, כי מקום בו מדובר בקבוצת פייסבוק פעילה בה יש
31 עשרות פרסומים ביום, ומאות בחודש, "נעלם" הפרסום השני בין שלל התכתובות בקבוצה,
32 ולמעשה, בניגוד לפסק הדין בעניין בר נוי, לא הוכח כי חיפוש בקבוצת הפייסבוק השתקף בחיפוש
33 במסגרתה.

34

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

24. במסגרת סיכומיו הפנה התובע לסעיף 46 לפסק הדין בעניין ע"א 1726/21 מוחמד בכרי נ' נסים
מגנאגי (23.11.2022) (להלן- "פסק הדין בעניין בכרי"), המלמד על כך שפרסום שלא הוסר,
ממשיך ופוגע במושא הפרסום. אלא מאי, קשה להשוות בין הפרסום בענייננו- פרסום תגובת,
שלא הוכח לגביה, שעדיין ניתנת לאיתור (לו הייתה קיימת עוד) בקבוצת הפייסבוק, לעומת סרט
שתוכנו היווה לשון הרע כפי שעמד בבסיס פסק הדין בעניין בכרי, שהועלה לרשת היוטיוב, ועל
כן זמין לצפייה באמצעות חיפוש פשוט.
25. בכל הקשור להפניית התובע לפסק הדין בעניין ע"א 3322/16 איי די איי חברה לביטוח בע"מ נ'
לשכת סוכני ביטוח בישראל (30.4.2017), הרי שאין מקום להתייחס לשאלה האם מותר היה
לנתבעת לאפשר פרסום תוכן שיווקי לתובע, אם לאו, שכן עניין זה אינו נתון להכרעה במסגרת
התיק שלפניי. כללי קבוצת הפייסבוק אותם קבעה הנתבעת, אינם עומדים להכרעה במסגרת
הדיון שלפניי.
26. לאחר שבית המשפט העיר לתובע כי במסגרת כתב התביעה, הסעדים להם הוא עותר, מלמדים
על תביעה חדשה, שלמעשה מתייחסת להסכם הפשרה כבטל, תחת הגשת בקשה למתן סעד
הצהרתי הקובע כי הסכם הפשרה בטל, הגיש התובע בהתאם להחלטה המאשרת לו לאחר ישיבת
ההוכחות שהתקיימה ביום 6/10/2024, הפנייה למקור עליו הוא נסמך- לת"א (שלום פ"ת) 6877-
05-09 אברהם גת נ' שמעון זיו (19.1.2014) במסגרתו נקבע- כך הוא טוען, שדי בהגשת תביעה על
הנזקים שנגרמו לתובע כתוצאה מאי הסרת הפרסומים, כדי להביא לביטול ההסכם, שכן תביעה
חדשה שכזו, מביאה אוטומטית לביטול ההסכם הפשרה לטעמו.
- אלא מאי, מדובר בפסק דין שניתן על ידי בית המשפט השלום, ולא בית המשפט העליון כפי שנטען
על ידי התובע ועל כן הוא אינו מחייב, מה גם במסגרת פסק הדין אליו הפנה התובע, נקבע:
- "...כאשר צד להסכם מבקש לבטל את פסק-הדין מחמת פגם הקשור להסכם
עצמו (כגון: טעות, הטעיה, אי-חוקיות, הפרה או שינוי מהותי בנסיבות), הפן
ה'הסכמי' מאפשר לו להגיש תביעה חדשה שעילתה הפגם שנתגלה בהסכם. על-
ידי הגשת תביעה כזו, ממילא מתבקש ביטול פסק-הדין.."**
- בענייננו, התובע אינו טוען לפגמים בהסכם, כי אם להפרתו על ידי הנתבעת ועל כן גם לו היה
עותר לביטול ההסכם, לא היה מקום בענייננו לביטולו, כפי שהובהר לעיל.
- התובע מבקש לאחוז בחבל משתי קצוותיו, כשהוא מגיש כתב תביעה המהווה יציר כלאיים של
תביעה נזיקית כתוצאה מהפרת ההסכם פשרה, כשבגוף התביעה הוא עותר לביטולו של ההסכם
הפשרה, על אף שהוא אינו טוען לפגם או הטעיה שנעשתה במסגרתו.

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

27. עוד הפנה התובע במסגרת הודעה שהוגשה לתיק בית המשפט בסיום ישיבת ההוכחות, לסעיף 19
ברע"פ 10709/03 יוסף רוס נ' מדינת ישראל (4.7.2005), שציין כי ניתן בעניינו (שם המערער
באותו פסק דין, שונה משם התובע). לא ברור כיצד מסייע פסק דין זה לתובע, מקום בו כל שנקבע
באותו ערעור, שאין להרשיע את התובע כמתחזה לרופא ברפואה קונבנציונאלית מהטעמים
שפורטו שם, אך נותרה על כנה הרשעתו ברשלנות בטיפול במתלונן, תוך קביעה חד משמעית
בערכאה השלישית שבחנה את השתלשלות האירועים כי:

7
8 **"...אף שאר הטענות שהעלה המערער אינן מפחיתות מחומרת מעשיו ואין**
9 **בהן כדי לשנות מן המסקנה החד משמעית בדבר הרשעתו בעבירות**
10 **הרשלנות. לשיטתי, עצם נכונותו של המערער לקבל את הנער לטיפולו, על**
11 **אף שהובאה לידיעתו ההיסטוריה הרפואית של הנער במלואה, ובלא שטרך**
12 **לעמוד על מהותה של המחלה ועל אופייה, מהווה חריגה מרמת ההתנהגות**
13 **של מטפל סביר בפרט ושל אדם סביר בכלל. ..."**

14
15 לא ברור מדוע סבר התובע שיש בפסק דינו של בית המשפט העליון בעניינו (ככל שהוא אכן
16 בעניינו), כדי להוסיף ולתמוך בטענותיו או בשמו הטוב, מקום בו לכל הפחות יש בקביעה זו כדי
17 להעיד על התובע כמי שנמצא על ידי בית המשפט כמי שאינו מתנהל כמטפל סביר. לא נקבע שם
18 כי משחתו של התובע טבעית ונטולת סטראוידים.

סוף דבר:

28. כאמור, מצאתי לקבוע כי הנתבעת הפרה את הסכם הפשרה, אין בפרסומים הראשון והשלישי
משום לשון הרע, ואילו הפרסום השני מהווה לשון הרע, הגם שברף הנמוך, בגינו זכאי התובע
לפיצוי בגין הפרת הסכם הפשרה.
משנכחתי כי הנתבעת מחקה את הפרסומים, גם אם הדבר נעשה שלא באופן מידי לאחר הסכם
הפשרה, מבלי שהתובע הוכיח שניתן היה להגיע אל הפרסום השני בקבוצת הפייסבוק, לאחר
פסק הדין בהסכם הפשרה מיום 6/2/2024 באמצעות חיפוש פשוט, העובדה שהתובע עצמו פרסם
פרסומים בעלי אופי שיווקי שלא בהתאם להוראות הסכם הפשרה, והיעדר האמינות שמצאתי
לייחס לו, כמו גם בחירותיו להימנע מהגשת ראיות נדרשות לברור תביעתו, מצאתי לפסוק לתובע
פיצוי על הרף הנמוך בגין הנזק שנגרם לו כתוצאה מהפרת ההסכם על ידי הנתבעת בסך של 1,000
ש.

31. לאור התוצאה אליה הגעתי, כל צד יישא בהוצאותיו.

32

בית משפט השלום בחיפה

תאד"מ 24-02-64704 מור נ' העמותה הישראלית לאטופיק דרמטיטיס

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

29. המזכירות תמציא פסק הדין לצדדים, ותסגור התיק.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, י"א תשרי תשפ"ה, 13 אוקטובר 2024, בהעדר הצדדים.

סיגלית גיבון-אופיר, שופטת

14
15

